

Schoonmaken wel, schoonmaken niet

Het is de gewoonste zaak van de wereld. Een speler die aan de arbiter vraagt of hij een of meer ballen even wil schoonmaken. Toch blijkt zo'n simpele handeling soms aanleiding voor misverstanden en geharrewar.

Onlangs kwamen mij twee voorvallen ter ore. Op zich, als het wordt verteld, voorvallen waar je om glimlacht. Tijdens de partij, als er misschien ook wat spanning in het spel is, kan zo iets evenwel uitgroeien tot een incident. Wat was het geval? Tijdens een partij tussen speler Zus en speler Zo vroeg de aan de beurt zijnde

speler Zus aan de arbiter of hij de speelbal even wilde schoonmaken. De arbiter gaat aan de gang en vervolgens vraagt speler Zo aan de arbiter of hij zijn speelbal meteen ook even wil schoonmaken. Prompt reageert speler Zus: „dat mag je niet vragen want je bent niet aan de

beurt!” Speler Zo weer: „wat maakt dat nou uit, het gaat in één moeite door”.

Eigenlijk wist niemand, ook de teamgenoot die als arbiter dienst deed, niet goed hoe te handelen. Het is natuurlijk duidelijk dat de concentratie er niet beter door geworden zal zijn. Iemand die het voorval waarnam, vroeg mij later hoe het nu eigenlijk zit. Mag de speler die niet aan de

beurt is, omdat de arbiter toch bezig is, vragen om zijn bal gelijk ook even te doen?

Korte tijd later vernam ik een precies tegengesteld voorval. De aan de beurt zijnde speler, laten we hem ook maar weer speler Zus noemen, vraagt de arbiter om alle ballen te reinigen. Ook weer de gewoonste zaak van de wereld. Zou je denken..... Maar nu reageert speler Zo verbolgen: „Dat mag helemaal niet! De andere bal is mijn speelbal en alleen ik bepaal of hij wordt schoongemaakt!” De afloop van dit voorval is mij niet bekend, maar ook hier zal de concentratie er niet beter door geworden zijn. Ook hier werd mij later gevraagd hoe het nou eigenlijk zit.

Laten we er om te beginnen het Spel en Arbitrage Reglement (SAR) eens op naslaan. Art. 5508 lid 3 vermeldt wat de arbiter tijdens een beurt moet en mag doen. Bijvoorbeeld vast of vrij announce- ren. Omdat vast of vrij alleen maar van belang is voor de speelbal, is het natuurlijk

duidelijk dat het een annonce is voor de aan de beurt zijnde speler. Vervolgens hetzelfde lid 3: op aanvraag van de speler kan de arbiter op elk ogenblik in de partij, een of meer ballen reinigen. Weer is natuurlijk duidelijk dat het hier gaat om een verzoek van de aan de beurt zijnde speler.

Mag de niet aan de beurt zijnde speler zich bemoeien met het schoonmaken van de ballen? Nee, dat mag hij niet. De niet aan de beurt zijnde speler mag niet proberen om het spel van zijn tegenstander te beïnvloeden. En daar is in beide bovengenoemde voorvallen ook al dat niet de opzet, sprake van. Als de aan de beurt zijnde speler aan de arbiter vraagt om een, twee of drie ballen schoon te maken, mag de andere speler zich daar niet mee bemoeien. Pas als hij zelf aan de beurt komt, mag ook hij de arbiter vragen om eventueel een of meer ballen te reinigen. Evenmin mag de niet aan de beurt zijnde speler vragen om een bal niet te reinigen. Stil zitten en toekijken, meer niet. Overigens mag de arbiter ook op eigen initiatief een bal reinigen, als hij dat nodig vindt. Als er bijvoorbeeld een stukje krijt aankleeft, waardoor de bal van richting verandert. Of hij kan, als de balpositie het moeilijk maakt om de positie af te tekenen, het verzoek van de speler pas te honoreren als na een volgende stoot er wat meer ruimte is ontstaan.

Piet Verhaar,
pietvangerte@hotmail.com

